

N° 1601.
3.

57357

ANTON MARTIN

po vsmilenji božjim Lavantinski škof vsim pravo-
vernim gnado, vsmilenje ino mir želi od Boga
Očeta ino Kristusa Jezusa, Gospoda našiga.

Preljube moje ovčice! Dveh reči dober Bog posebno od nas želi: prošnje ino pa zahvale. V veliki sili smo prosili; vslišal nas je, za to spodobi se de Boga tudi lepo zahvalimo. Ali pa véste zakaj smo Boga prosili — kaj dobili, ino zakaj se imamo posebno zahvaliti neskončno vsmilenimu Bogu? —

Pregrešen svet se je hotel v nevéro ino požrešnost clo pogrezniti; kakor ob dnevih Noeta se je godilo ino se še godi tudi naše dni. Hud vihar je torej po sveti zahlidel, je visoko drevje priklanjal, majal stožanje mnogoteriga stanja, je vergel sleme iz veliko hiš, zhrula je marskatera oblast, zakopala srečo ino veselje milijonov ljudi. — Sovražna moč se je vsdigala, hotla pravičnim véro vzeti, sveto katolško cérkvo zatreti, lastnike pa ob premoženje spraviti. Utihnila je bila resnica ino prešerna laž govorila, pravica se je poskrila ino gospodarila sila po sveti, duhovska gosposka zaničvana, deželska oblast je bila clo poteptana. Ljudstvo se je svoje nove sreče prevzelo, je vrelo kakor novo vino, ki še okisalo ni ino hoče vse doge razgnati; le drože so bile na verhi. Bogaboječi kristjani so milo zdihvali, razujsdan svet pa ukal ino se veselil. Vse je bilo narobe, vse je hotlo jiti v šibre. Pregnali so nam svetliga cesarja iz Dunaja (Beča) ino hotli veličasten tron podreti; izpodili so svetiga Očeta papeža iz Rima ino hotli altar svete katolške vére zatreti, naj bi pravice ino božje resnice dalej po sveti ne bilo. — Staro neverstvo (hajdovstvo) je hotlo v novi obleki zemljo zopet pokriti, grozovitno divjaštvo po sveti gospodariti. Dopolnilo se je, kar prerok pravi: „Zakaj se neverniki togotijo, ljudstvo izmišla prazne reči? Vsdigujejo se kralji zemlje ino posvetujejo poglavarji zoper Gospoda ino njegoviga Kristusa, rekoč: Raztergajmo njih vezé ino odveržmo njih

jarm. Alj on ki v nebesih prebiva, se jim smeji, Gospod se njihovim puntanju posmehuje. V svoji jezi nad njimi zagromi ino jih v svojim serdi omoti. (Ps. 2, 1—5.) — Bog je čažo (skledico) svoje jeze črez napihnen svet razlil, je istegnil roko svoje pravice ino vdaril nehvaležno Evropo z kervavo vojsko.

Laške dežele so se spuntale ino hotle naše mogočno cesarstvo razdreti, sovražni sosed (Sardinski kralj) je svoj krivičen meč nad Avstrijane potegnil; pa hrabri (serčni) vojšaki naših dezel so sovražnika vžugali ino postrahvali puntarje. Alj kervave šibe še ni bilo zadosti. V serci našiga cesarstva se je černa vojska vnela, domači nehvaležniki ino razvujzdanci so jo podpihali; Dunaj (Beč) se je nad svojim cesarjam spel; bežati je moral oče pred svojim nepokornimi otroci. Strašna zmešnjava je lansko jesen po vsih cesarskih deželah bila; brat ni bratu več upal, sosed se je soseda bal; ni bilo prave oblasti več, ne pravičniga strahu; Avstrijansko cesarstvo, toljko sto let mogočno ino srečno, je bilo per kraji; ino sovražniki so že z veseljam nad njega segali; sveta véra je onemagala, rop ino morstvo se je bliskalo. Molili smo ino prosili, naj Bog odverne toljke nesreče čern oblak, ino sovražnike svete cérkve, pa tudi sovražnike našiga cesarstva poniža. Bog svoje cérkve ni pozabil, našiga cesarstva ne zavergel, ki je bilo svete cérkve božje terden steber ino zvest varh. Od juga so vstali zvesti sinovi cesarju pomagat — od severja prišli vojaski bratje v pomoč, so si krog Dunaja (Beča) roke podali ino poteptali puntarsko kačo. Puntarji poštenim Avstrijanam globoko jamo kopali — so pa sami v njo padli.

Mlad cesar **FRANZ JOŽEF I.** so od svojiga strica cesarja Ferdinanda cesarstvo prijeli hudo razdreno, ljudstvo razkačeno v hudim silo nevarnim vremeni. Prosili smo ino molili, naj da Bog mladimu cesarju pravo modrost svoje narode modro vladati (vižati), pa tudi potrebno moč sovražnike našiga cesarstva, stranske ino domače postrahovati. Bog vojsknihih trum je naše prošnje vslišal, dal cesarju modre svetvavce, mogočne vajvode ino čerstve vojšake pravico storiti ino ovarvati.

Ker pa ni bila šiba vojske še dosti kervava, se je potegnila kača puntarska v Vogersko zemljo. Laž ino sila poglavarjev, puntarskih Magjarev, je celo Vogersko po konci spravila zoper cesarja, ki so tudi Vogerski kralj. Kmete so iz polja na kervavo vojsko gnali, namesto orala pukšo — namesto otke njemu sablo

v roke dali, konjarjev ino pastirjev napodili, ter grozovitno vojsko naredili, katire ljudje ne pomnijo. Cérkve so veči del oropane ino v terdnjave (tabre alj festinge) prenařejene, zvoni v topove (štuke) preliti, veliko sto jezar hiš, vesi, tergov ino mest požganih, polje od konjov pomandrano; na potoke je bila prelivana kerv. — Že so mislili puntarji zmagati, kar Bog prijatela soseda, cesarja Rusov pošle našimu cesarju v mogočno pomoč. Puntarija pobita — hudobija ponižana leži. Rimske dežele so svetimu Očetu papežu iz rok puntarjev odtete, sovražni šuntarji so črez morje ino na ptuje pobegnili. Stari sovražen sardinski kralj je premagán vmerl, ino mlad kralj je z cesarjam mir napravil. Benedke so se naši vojski vdale, po Vogerskim vojska vkončana, ljubi sladek mir hoče zopet per nas prebivati. Ino kdo je to storil, kdo je to dal? On ki je zapovedal vetrovam ino morju, ino je bila velika tihota, on Gospod vojskinih trum je ogenj hude vojske potolažil. Bi ne bil Bog naših prošnj vslišal — cesarju mogočne pomoči ne poslal, našim vojšakam toljke zvestobe ino serčnosti ne dal, koljko nas bi že zdaj ne svojiga doma, ne lastne sukne ne imelo, veliko nas bi že ne živelo več, kakor se Laham ino Vogram godí. Ino za to veliko vsmilenje, za to čudno božjo pomoč, ktiro je Bog našimu cesarstvu, de ga je ohranil ino sovražnikam mogočniga storil, posebno pa naši deželi, de njo je puntarije, kervave vojske ino sovražnikov tako lepo ovarval, smo se dolžni Bogu spodobno zahvaliti.

I. Roženkransko nedelo (pervo kozaperska), ki je nedela Marije premagavke, naj tudi nam zahvalna nedela bo. Per velikim opravili se bo Hvalna pesm zapela Bogu, ki je dobrotliv, kteriga vsmilenja ni konca; On ki vdari po pravici, pa zopet ozdravi po svojim vsmilenji; Njemu ki prevzetne ljudi poniža, pa zopet povzdigne, ki se pred njim ponižajo ino k njemu obernejo. Oh moje preljube ovčice! ne pozabite strašnih nevaršin, v katerih smo bili, ino spoznajte veliko vsmilenje varstva božjega! Naše hvaležnosti Bog želi.

Naša zahvala bi pa bila premala samo v besedah; tudi v djanji naj se pokaže naše hvaležno serce. Kaj pa še imamo storiti?

II. Večernice homo imeli za mertve vojšake na Roženkransko nedelo po poldné, ino drugi dan ob pravi uri peto mašo za rajne, ki so na vojski alj po bolnišnicah smert storili. — Ko je svoje dni božje ljudstvo svoje sovražnike premagalo, je

veliko Judov na bojiši smert storilo. Mogočni vajvoda Judaz Makabej pride ino mertve pokople, po tem pa nabere dvanajst tavžent sedmic srebra ino v Jeruzalem pošle, naj bi se spravna darituv za rajne opravila, ker je dobro ino véрно od vstajanja mislil. — Koljko naših rojakov je tudi od nas na vojsko šlo, katerih več nazaj ne bo. Mnogoteri sin je na Laških planjavah, marskatér brat na Vogerskih pustah svojo kerv prelil, veliko tavžent serčnih vojšakov je po Benečanskih vodnjakah, po Magjarskih mlakah smert storilo, veliko naših znancov ino deželanov je po bolnižnicah (špitalah) pomerlo. Lepo so vmerli za véro ino deželo, nam domačijo v miru ovarvat, nam ohranit življenje ino premoženje. V daljni zemlji počivajo njih kosti ino čakajo sodniga dne, kedar jih homo zopet videli; na božji pravici so njih nevmerlive duše ino čakajo morde še našiga vsmilenja, naše pomoči. Verno hočemo torej moliti za rajne naše vojšake, de bojo grehov rešeni ino veselo z Bogam spravleni; zakaj: Svéta ino dobra je misel moliti za mertve. II. Mak. 12, 43—46.

III. Kedar pa mertvih pomnimo, živih pozabiti ne smemo — vojšakov kruljovih ino revnih, kateri so na vojski seer živi — alj vsi revni ino vbogi ostali. Sinovi naše dežele so, ino pa dobrotniki naši, našiga vsmilenja vredni ino močno potrebni. — Ako zdaj po sveti pogledamo, povsodi hromih sromakov srečamo, ki se nesrečni po cestah k domu peljajo, alj pa o berglah hodijo, eni brez noge, drugi brez roke, tretji obézani ino bleđi ko smert. Veliko sto tavžent jih je lani ino letos na vojski hudo ranjenih, ki si ne bojo več sami kruha služiti mogli. Vprašajmo jih, kako se jim je toljka nesreča pripetila? Kje so svoje ude zgubili? Rahlo nam bojo odgovorili: „Per Kustoci na Laškim — blizo Temežvara na Vogerskim mi je sovražna krogla roko odtergala — nogo pobrala; na Benečanskih močerijah, po Magjarskih jarekah se nas je huda merzlica (trešelka) lotila, nas v bolnižnice položila ino nam vzela zdravje na vselej. Za vas smo v hudim ognji stali, za vaše premoženje se vojskovali, vam ovarvali življenje in dom; vašimu vsmilenju se zdaj reveži priporočimo.“ — Ino kaj njim mi na to porečemo: „Bratje! vi ste dali zdrave ude za nas, vsmileno serce imamo tud mi za vas. Veliko težav in bolečin ste morli za nas terpeti, tudi mi hočemo ze vas skerbeti, de ne bote pomankanja imeli, ne hodili za kruham po sveti. Vi hrabri premagavci ste bili naše dežele

bramba in čast, vaša pomoč bomo tudi mi.“ — Alj kako hočemo revnim onemagavcam vojaškim (invalidam) pomagati?

U vsakteri deželi cesarstva našiga se je ljudomila družba vnela (začela), de za vboge vojšake skerbi, za nje dare pobéra ino vsakimu za potrebo deli. Tej keršanski družbi bomo tudi mi roko podali, ino na Roženkransko nedelo za hrome ino boletne vdjšake (žoldnirje) brali per velikim opravili ino per večernicah, naj vsakdo na oltar položi, komur je ljuba dežela in dom. Po drugih krajah so šolski otroci bele cunjice pulili ino za ranjene vojšake obezilo (Charpie) poslali, zravno dali svoje prihranjene krajeare; dobre ženke so povoje delale, rane vojšakam obezat, mi bi pa nič ne storili? — Vém de bo tudi med nami vsako dete, vsaka babela posleden dnar pojiskala ino ranjenim vojšakam dala v zahvalo, de je Bog naše kraje vojske ovarval ino nam ljubi mir zopet dal. Nam je Bog več ko drugim dal, tudi več dajmo; imamo pa malo, tudi od maliga podarujmo kar premoremo. Kar našim vbogim vojšakam damo, Bogu damo ino jim za veliko terplenje povernemo le maliga kaj.

IV. Smo se Bogu vredno zahvalili ino vojšakam, našim varham svoje dolžnosti lepo dopolnili, poskerbijmo za prihodne dni, de se nam zopet v kratkim ne zgodi, česar nas je letas Bog rešil. Naredijmo močno jez, de nas povodnja hudobije spet ne zalije — pozidajmo terdno steno katolške družbe svetiga križa, de nas sedajnega sveta sovražen vihar v nesrečo ne podere. Sovražniki naši so scer skuz vojsko pokročani, pa pokončani še niso; njih število se še ni pomanjšalo, ampak med nami od lani močno pomnožilo — število razujzdanih, nekeršanskih ljudi ino pa slabih, mlačnih kristjanov. V kratkim bojo zopet na nogah, nad nas prihruli ino nas veliko serditej obsuli, ako jim poti ne prekosimo, sedaj dokler v ljubim miri živimo. Ino kako? — Ako katolško družbo svetiga križa naredimo, se združimo ino si prijazno roko podamo, de nas sovražnik razkrušil ino po samim premagal ne bo. Poštena družba je mati nepremaglive moči; kar eno ne more, jih veliko združenih lahko stori. — Katolško družbo svetiga križa vam, ljube ovčice, priporočim; ona bo naj Bogu tretja priča naše serčne zahvale.

Kaj pa bo družba svetiga križa? Ona bo tisto globoko jamo zamašila, iz katere se vsa nesreča med nas vali — jamo naše mertve vére, ktira je mati vsiga hudiga. — Kako goreči so bili

lansko leto sovražniki naše svete vére katolško cérkev zatreti — ji lastino vzeti, duhovske služavnike pregnati ino vkončati mater keršanske pravice! Kako merzli ino počasni so pa bili prijateli, sini ino hčere katolške vére, se poskusit za njeno staro ino božjo pravico! Še oglasil se je malokdo, ki bi bil rekel: Nikar tako! — Kakor je Ezav za skledo kuhane leče svoje pervorojenstvo prodal, bi tudi mnogoter merzel kristjan svojo véro za majhen časen dobiček dal. Ali se ne mili mnogoterimu v nekterih krajih skledo bernje namestniku božjemu dati, kakor je stara pravica ino sveta dolžnóst? Ali ne priča tako djanje, de je takih véra mertva? „Kaj vam pa pomaga, bratje moji, uči sv. Jakob, če kdo pravi de ima véro, če pa del nima; bo marzamogla véra njega izveličati? Véra brez dobrih del je sama na sebi mertva;“ mertva véra nas pa časno ne osreči ino večno ne izveliča.

Od leta do leta se svét pohujša, truma nezakonskih otrok, divjih ljudi brez podučjenja ino premoženja nam žuga prihodno domačo vojsko in rop. Koljko je pa med nami serčnih kristjanov, ki bi se vstavili tej nesrečni pregrešni povodnji? Tud posvariti mlad razujzdan svét si že malokdo upa, dokler žive vére med nami ni. — Telesno vboštvo ne le po velikih mestah, ampak tudi po ter-gih, vesih ino hišah med nami grozno raste, kakor raste število pohajačev ino brez sluzbe vsebénk (oferc), ki delati ne znajo alj pa nôčejo, dobro živeli bi pa radi. V kratkih letah nas bojo pregnali, kakor so lani že po mestih poskušali, ako ne bomo skupaj segli ino takim ljudém h kruhu pomagali. Ino to se le v družbi svetiga križa lahko zgodi.

Pa še veliko več je med nami vbogih na duši, celo zapuščenih ljudi, ki imajo kristjanov ime, živijo pa gerši ko hajdje, ker nimajo vére ne Boga. Kdo bi jih podučil, kdo preobernil, ker jih k božimu nauku ino k spovedi ni! — Koljko je hiš brez molitve, brez znamenja svetiga križa med nami, kjer Boga v misel ne vza-mejo in clo pozabijo de so katoličani. — Kdo bo katolsko véro po hišah, po soseskih ino deželah v sercih kristjanov zopet oživel? — Po samesno to mogoče ni; alj v katolški družbi svetiga križa se to zgodi; ona dvojno vboštva telesno ino duhovsko srečno premaga skuz dobre dela telesne ino duhovske milosti. — Sveto katolško véro med nami oživeti, posebno mlačen moški spol za keršansko življenje ogreti skuz sedem telesnih ino duhovskih dobrih del je opravilo katolške družbe svetiga križa, to je nje svet namen.

Pa še kaj noviga ino potrebniga ima katolška družba svetiga kriza opraviti: ljudi v novih pravicah podučiti, ino jim svetvati kaj je storiti potreba o pravim časi, de se krivica ne godi. — Novi časi so ino nove pravice; potreba jih je védeti ino prav razumeti (zastopiti). Kdo nam jih bo razlagal? Časopisam (caitingam) ni vse verjeti, posvetnim prerokam, ki hodijo okolj ljudi motit, še manj. — Lani so posvetni besedniki po kerčmah svoje šole imeli, veliko legali ino svét tako gerdo razdražili, de se je kervava vojska po sveti vnela. Takih zapelivih posvetnih šol se je potreba kristjanam vprihodno varvati, ino zato v katolško družbo potlati, de se jim bo povedalo, kako se po drugih krajah godi, razložile nove postave ino opravila, de se sosedje pogovorijo, kaj je potreba in prav. Sosed bo sosedu pomogel, sosed a bo sosedu pristopla, kedar bo v domači fari alj pa v soseski kaj za storiti, se za pravico alj za resnico ponositi, poskerbeti za poštenje ino za čedno zaderžanje ljudi. Tako bo ta katolška družba šola modrih svétov ino keršanskih del za nove čase ino potrebe, katerih smo včakali, ino še bomo doživeli. — Keršanska duša, ki želiš Jezusova biti, jiši v to čedno katolško družbo priti ino se v družbi za božjo kralestvo poskušaj; zakaj kjer sta dva, alj kjer so terji zbrani v mojim imeni, tam sim jaz v sredi med njimi, veli Kristus. (Mat. 18, 20.) Kdor pa ni z meno, je zoper mene; ino kdor z meno ne pobéra raztresa.“ (Luk. 11, 23.)

Kako ljubeznivo družbo so prvi kristjani imeli, kako skerbno so drugi drugim pomagali! Ni bilo med njimi vbogih ne zapušenih, dokler je bila med njima véra živa. — Koliko svetih ino katolških družb je postavil sv. Vincenc Pavlan; u vsaki potrebi je najdil pomoč za dušo ino telo. Žlahtne gospe, zakonske žene ino device, pošteni možjé ino duhovni visoko učeni so njemu roko podali ino so združeni vbogim pomagali v domačih krajih ino v ptujih deželah, pravi Angeli žive vére ino keršanske ljubezni so bili. Kako lepo keršansko družbo imajo v Nemških deželah po imeni Pija IX. našiga papeža, sveto katolško véro ohranit ino pravice naše svete matere katolške cérkve branit. Tudi na Dunaji ino v Gradci so keršanske gospé katolške družbo naredile, ranjenim vojšakam postreči, vbogim pomagat ino zapušene otroke oskerbét. Mi Slovenci tudi ne smemo zavstati; katolško družbo odlagati alj clo zamečvati bilo bi nam gerdo ino greh. „Resnično vam povém, pravi Kristus, kar ste storili kterimu ti mojih (vbogih

nar manjših bratov, ste meni storili; ino kar niste storili kterimu tih nar manjših, tudi meni storili niste.“ (Mat. 25, 40.)

Kako se pa stopi v katolško družbo alj v braterno svetiga križa? — Pametni možjé skerbni goreči kristjani naj se med sebo pogovorijo ino si v roke sežejo skerbeti za božjo čast ino za pravo srečo svoje soseske ino fare. Po tem se vglasijo k svojim dušnim pastirjam, de jim povedó, kje se bojo zbrali, koljkokrat družbo imeli ino pa kako? — Tudi poštene žene so v družbo svetiga križa povablene, pa naj imajo svojo družbo posebej, de med moškim in ženskim spolam zmote ne bo. Med može se tudi odrašeni pametni fantje (mladenči) vzamejo, med žene pa poštene dekleta, katire so za to. Možki izvolijo družbi svojiga očeta alj voditela, žene pa mater družbi za vodilo. Plačila nobeniga ne bo; za posebne potrebe se bo véasi bralo. Kdor je že v bratovšini svetiga Leopolda, presladkiga serca Jezusoviga alj Marije, i. t. d. nima družbi svetiga križa posebnih molituv opravljati; kdor pa še v nobeni bratovšini ni, moli vsak dan, če more, Oče naš, Češena si Marija, Véro ino: Čast bodi Bogu i. t. d. za sveto katolško církev. Kdor pa tiga opraviiti ne vtegne, mu tudi ni greh. Vsakdo pa naj sv. križ v časti ima. Kar bo še več potreba védeti, se bo na prvi družbi povedalo.

Na vsih Svetnikov se bo katolška družba v Lavantinski škofiji začela, če Bog da, ino svetiga Andreja bo svojiga posebniga priporočnika (patrona) imela, ker je bil on poseben prijatelj svetiga križa, na katerim je kakor njegov Mojster terpel ino vmerl. Vsaka mlada nedela bo bratovska, pa tudi vsak sv. praznik dvanajst apostolov bo za to, de bratje ino sestre katolške družbe po moči k sveti maši pridejo, se po tim znidejo ino pogovorijo, česar je potreba vedeti, kaj storiti za božjo čast, za izveličanje duš, pa tudi za časno srečo.

Ovčice Jezusove! žetev je velika, sovražnik je ljuljke strašno dosti med pšenico svete vére ino keršanskiga zadržanja zasjal, ko so ljudje spali; dela je silo veliko, alj delavcov je malo. Prosite torej vi, katerim še prave véra gori, prosite Gospoda žetve, naj prav veliko delavcov v svojo žetvo, bratov ino sester v katolško družbo svetiga križa pošle. Vi bodite prvi ino pa drugim pot v družbo pokažite. Vas, vi pošteni očetje, nar perve v katolško družbo povabim. Vam je

pred vsim družbe potreba, de kar eden ne zamore, mu drugi prijazno pripomorejo, de vas hudoben svét ne posili, ampak de se družina poboljša ino otroci prav oskerbijo. — Preljube matere, ve ste moje posebno zaupanje; u vaših rokah je sreča alj nesreča prihodnih dni. Kakor sestre se bote v družbi podperale, ena drugi pomagale, slabe može premenile, svoje otroke čedno redile, srote v soseski oskerbele in ponovile boljši svet. Vaše mile prošnje ino materne solze vse premorejo. Materno oko vsako potrebo vidi, ino materna skerb tudi piške ne pozabi, ki po živeži čivka. V družbi svetiga križa bote veliko premogle z božjo pomočjo. Ino če vas v eni fari več ni ko moža dva, alj žene tri, le v družbo svetiga križa stopite. Vam vsmileni Jezus lepo obljubo da: „Ne bojte se mala čeda! zakaj dopadlo je vašimu Očetu (nebeškemu) vam kralestvo dati. Jišite nar poprej božiga kralestva ino njegove pravice, vse drugo vam bo naverženo. (Luk. 12, 31—32.)

Skuz katolško družbo hoče sveta véra med nami zopet oživeti; keršanska ljubezn se bo ogrela, zamašila globoka jama zmot ino hudobij, prava sreča in zadovoljnost se bo med ljudmi vmladila. Sovražniki vere se nas ne bojo lotili, ako nas združene najdejo, posvetni goljufi nas ne boje slepili, zapelivi skušnjavci se bojo svetiga križa varvali; svojo pravico si bomo terdili, punt, prekucije ino boje iz našiga kraja odgnali. Potihnil bo grom nevsmilene vojske, pocclile rane preteklih dni. Ljubi mir bo po našim cesarstvu prebival ino angelska pesm zopet lepo slula: „Slava (čast ino hvala) Bogu po višavah ino mir na zemli ljudem, ki so pošteniga serca.

Bog miru pa vas naj pripravi za vsako dobro delo, ki njemu dopade, po Jezusu Kristusu, katerimu je čast od vékomaj. Amen.

Per sv. Andreji na male Gospojnice 1849.

Anton Martin,

Lavantinski škof.

849.

Katolícka Dvorba

pred vaim družbe potreba, de kar eden ne kamore, mu drugi pri-
 jazno pripomorejo, de vas hudoben svet ne posili, ampak de se
 družina podobja ino otoci prav oskernijo. — Prerjube matere,
 ve ste moje posebno zapušte; v vaših rokah je srca ali nestrča
 pridovali dai kakor srce se bote v družbi podbrala, ena drugi
 pomagale, alabe moze premenile, svoje otroke tedno redile, srce
 v soseski oskernile in ponovile boljše svet. Vše mile prošnje ino
 materne solze vse premorejo. Materne oko vsako potrebo vidi,
 ino materna skrb tudi piške ne pozabi, ki po živexi čvka. V
 družbi svetiga križa bote velike premozte a bozjo pomočjo. Ino
 de vas v emi čvki ve ni ko moza družba, ali žone tri, le v družbo
 svetiga križa stopite. Vam vamišeni Jezus lepo objavo da: „Ne
 bojte se mala čedat, kakaj doba ho je vašim Očetu (nebeskim)
 vam krastvo dati. Jišite nar poprej boziga krastva ino njegove
 pravice, vse drugo vam bo darovano. (Luk. 12. 31. — 32.)

Škuz katolísko družbo hoče sveta véra med nami xopet oži-
 veti; keršanska ljubavn se do očeta, xamasila globoka jama
 xmot ino budolji; prava srca in xabovolnost se do med ljudmi
 vmbabila. Šovršaniki vse se nas na to lotili, ako nas xdrúene
 najdjo, posredu gojini nas ne... xapetivi skúšnjavci
 se bojo svetiga križa zavvali; srca... se s domo terditi, puač,
 prekucije ino boje iz našiga kraja odgnali. Potihnil do gram nev-
 smilene vojske, počilic rane preteklih dni. Ljudi mir bo po na-
 šim cesarstvi pridical ino angolska psam xopet lepo slula: „Slava
 (čast ino hvala) Bogu po višavah ino mir na xemni ljudem,
 ki so posteniga srca, ino...
 Bog miru pa vas naj pripraví za vsako dobro delo; ki njemu
 dopade, po Jezusu Kristusu, katerimu je čast oh vékomaj. Amen.

Družina

Anton Martin

Lavantijski škof